
Economist: Boloňská omáčka evropských universit

Economist: Boloňská omáčka evropských universit

27.4.2009, Rubrika / pořad: Aktuality, Autor: Euroskop

The Economist z 23. dubna píše o úspěchu Boloňského procesu a zároveň o slabostech evropských universit ve srovnání s americkými.

Když v roce 1999 slibovali v Bologni ministři školství, že za deset let vytvoří společný trh pro evropské university, považovali to mnozí za pouhé proevropské řeči. V té době existovaly obrovské překážky pro studenty, kteří chtěli strávit semestr v zahraničí a nechat si uznat kredity na domácí universitě. Mnoho států nenabízelo jiné než magisterské studium a způsob hodnocení se významně lišil. Mnoho studentů vyjelo v rámci programu Erasmus do zahraničí, ale university jim často nechtěly získané kredity uznat.

Nicméně toto úterý se v jiném starobylém universitním městě v Lovani sejde 46 ministrů školství z Evropské unie a dalších 19 zemí, včetně Ruska a Turecka, aby prohlásili Boloňský proces triumfem.

Evropský kreditní systém je rozběhnut a příští rok začne existovat „Evropská oblast vysokého vzdělávání“. Bude v ní platit standardizovaný doplněk k diplomu rozebírající, co se student naučil. Také tříleté bakalářské programy na něž navazují dvouleté magisterské cykly jsou obecným pravidlem pouze s některými výjimkami.

Prezident Evropské universitní asociace Jean-Marc Rapp připisuje velkou část z úspěchu východoevropským zemím, které se k projektu v roce 1999 přidaly, aby změnily své zastaralé vysokoškolské systémy z komunistických dob.

Jedním z důvodů, proč se další vlády k Boloňskému procesu přidaly, přestože není ani mezivládní smlouvou, ani závaznou legislativou, bylo, že poskytnul záminku pro reformy, které stejně plánovaly. Kratší cykly vyhovovaly Německu, které nebylo spokojené s dlouhým trváním studia, které platili daňoví poplatníci. Ve Francii nazvali změny financování universit „Bologna“ a ve Španělsku použili Boloňský proces jako výmluvu pro zavedení placených magisterských cyklů.

Mnozí studenti nyní proklínají Boloňský proces jako kapitalistické spiknutí a plánují v Lovani protestovat. Někteří akademici se bojí, že tajným cílem je privatizovat university. A větší autonomie universit by mohla vést k takovému hororu jakým je větší svoboda universit při přijímání zaměstnanců, povyšování a určování platů.

Evropa je zaplavena historickými universitami, ale čela mezinárodních žebříčků nejprestižnějších universit okupují Američané. Tato skutečnost je podle the Economist trvalou připomínkou propasti mezi slavnou minulostí a průměrnou současností. Boloňa má podle jejích příznivců ukázat cestu ke ztracené slávě.

Avšak tato vize samosprávných universit, studentů, kteří si mohou svobodně volit a absolventů připravených pro své zaměstnání opomíjí zásadní důvod úpadku evropských universit, kterým jsou peníze, píše the Economist.

Ve Spojených státech je rozdíl mezi státními dotacemi a tím co university potřebují dorovnan ze soukromých zdrojů, především ze školného. Ve většině Evropy se studuje zdarma. Dokonce i v Británii drží vláda školné na nízké úrovni.

Bruselský think-tank Bruegel došel k závěru, že university, které vedou žebříčky vědeckých institucí mají více autonomie, i více peněz. Pokud Evropa zajistí pouze jedno z toho, nemusí to podle the Economist stačit.